

Enheten för handel och tekniska regler
Fredrik Gisselman

YTTRANDE
2018-09-24 Dnr 2018/00634-2

Miljö- och energidepartementet

SOU 2017:34 Ekologisk kompensation

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och EU:s handelspolitik. Kollegiets uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

I enlighet med myndighetens instruktion ska Kommerskollegium inom sitt verksamhetsområde integrera frågor om hållbar utveckling i sitt arbete (Se §10 p 2 i förordningen (2012:990) med instruktion för Kommerskollegium). Yttrandet inskränker sig till de delar av betänkandet som berör kollegiets ansvarsområden.

Kommerskollegiums allmänna synpunkter

Kollegiet anser att förslagen om att åstadkomma en effektivare och mer konsekvent tillämpning av ekologisk kompensation har potential att bidra till uppfyllandet av ett flertal uppsatta miljömål, däribland miljö kvalitetsmålen *levande skogar*, *rikt odlingslandskap*, *hav i balans* samt *levande kust och skärgård* och *god bebyggd miljö*. Detta innebär också att förslaget kan bidra till ett flertal miljörelaterade mål i Agenda 2030.

Förslagen medför att aktiviteter som innebär användning av och påverkan på ekosystemtjänster och biologisk mångfald prissätts, vilket ligger i linje med principen om att förorenaren ska betala. Detta är en princip som förespråkas i handelssammanhang, då det ses som ett viktigt verktyg för att handel ska kunna skapa förutsättningar för hållbar utveckling. Förslaget ligger därför också i linje med att stötta övergången till en mer cirkulär ekonomi.

Förslaget kommer dock att innebära att kraven i Sverige blir mer långtgående vad gäller bevarande av biologisk mångfald och

ekosystemtjänster än vad som regleras i nuvarande EU-direktiv. Kollegiet förespråkar att styrmedel så långt det är möjligt införs på EU-nivå då detta skapar en rättvis spelplan och därmed får mindre påverkan på svenska företags konkurrenskraft. Kommerskollegium anser därför att utredningen tydligare bör se över eventuella kommande EU-gemensamma initiativ på området för att se om de föreslagna förändringarna kan genomföras gemensamt inom EU. Om EU-gemensamma initiativ inte är möjliga kan ett svenskt initiativ ändå motiveras om nyttan med förslaget bedöms överväga kostnaderna.

Att införa krav på underlag rörande planerade kompensationsåtgärder samt bedömning av ekologisk kompensation, kan bidra till att bibehålla Sveriges naturkapital och värdet som biologisk mångfald och ekosystemtjänster skapar. Dock medför införandet också kostnader för olika ekonomiska aktörer som verkar i Sverige.

I betänkandet redovisas inte någon samlad bedömning av om nyttorna med förslaget överstiger kostnaderna. Kollegiet är väl medvetet om svårigheterna med att genomföra sådana analyser, men anser att tydligare skattningar över kostnader för de berörda företagen bör genomföras, framförallt för internationellt konkurrensutsatta branscher. I betänkandet redovisas att kostnader för ekologisk kompensation motsvarar ca 1-5 % av totala kostnaderna för ett exploateringsprojekt. I betänkandet benämns dessa kostnader som låga, eftersom de jämförs med ett projekts totala kostnader. Kollegiet bedömer att det är osäkert om dessa kostnader bör bedömas som låga, då de istället snarare bör jämföras med ett projekts avkastning. Utan att göra denna jämförelse är det svårt att göra en bedömning av förslagets påverkan på industrin och dess konkurrenskraft.

Företag som verkar på en internationellt konkurrensutsatt marknad har ofta små möjligheter att föra över kostnadsökningar till priset som möter konsumenten. Det finns därmed en risk att svensk produktion av varor som får en kostnadsökning som en följd av förslaget påverkas negativt, och utkonkurreras av produktion i andra länder. Om miljökraven är lägre på dessa platser kan den totala miljöeffekten av förslaget bli negativ. Kollegiet anser därför att det vore lämpligt att ytterligare utreda förslagets effekter, och särskilt vad 1-5 % kostnadsökningar för vissa projekt innebär för företag på internationellt konkurrensutsatta branscher. Detta för att om möjligt utforma regelverken för att motverka dessa potentiella effekter.

Kollegiet ställer sig också frågande till förslaget om att upprätta försöksverksamhet av kompensationspooler där tre länsstyrelser ska utveckla och genomföra försöksverksamhet tillsammans med intresserade kommuner. Om förslagen i betänkandet genomförs kommer

en efterfrågan på kompensationsmark att uppstå. Om statliga aktörer konkurrerar på marknaden finns en risk för osund konkurrens, och förslaget kan därför stå i strid med EU:s statsstödsregelverk. Kollegiet anser därför att förslaget om försöksverksamhet av kompensationspooler granskas utifrån detta perspektiv.

Kommerskollegium berörs inte specifikt av de särskilda frågeställningar som framgår av missivet.

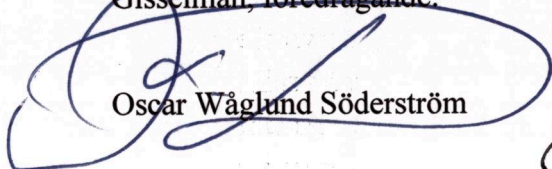
Anmälan av krav på tjänsteverksamhet

Av 20 § p 6 förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet följer att Regeringskansliet ska anmäla förslag till författningar i enlighet med informationsförfaranden som följer av Sveriges medlemskap i EU. Ett sådant förfarande föreskrivs i tjänstedirektivet avseende nya eller förändrade krav på tjänsteverksamhet.¹

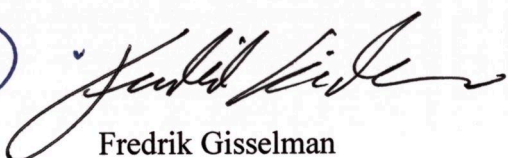
I de aktuella förslagen har kollegiet inte identifierat några nya eller förändrade krav på viss tjänsteverksamhet som skulle kunna behöva anmälas enligt tjänstedirektivet. Tjänstedirektivet är inte tillämpligt på krav som inte särskilt reglerar eller påverkar tillträdet till eller utövandet av en tjänsteverksamhet utan ska iakttas av tjänsteleverantörer i utövandet av deras verksamhet på samma sätt som andra enskilda.²

Bestämmelser om markanvändning eller fysisk planering faller alltså i princip utanför tjänstedirektivets tillämpningsområde. Upplysningsvis kan det dock vara värt för utredningen att notera att EU-domstolen nyligen förklarat att bestämmelser angående markanvändning och fysisk planering kan falla inom tjänstedirektivets tillämpningsområde om de särskilt syftar till eller uteslutande reglerar viss tjänsteverksamhet.³ Detta gäller exempelvis regleringen av etableringen av detaljhandel i stadsplaneringen.

Ärendet har avgjorts av enhetschefen Oscar Wåglund Söderström i närvaro av utredaren Mattias Karlson Jernbäcker samt utredaren Fredrik Gisselman, föredragande.

Oscar Wåglund Söderström

Fredrik Gisselman

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden, artiklarna 15.7 och 39.5

² Se skäl 9 tjänstedirektivet.

³ Se mål C-31/16 Visser, para. 124.